

تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر دانش بهداشتی در دانش‌آموزان دبیرستانی

دکتر ماشاله ترابی*، ناهید رمضان‌قربانی**

نویسنده‌ی مسئول: تهران، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی torabi@hbi.ir

دریافت: ۸۵/۶/۲۶ پذیرش: ۸۶/۳/۳۱

چکیده

زمینه و هدف: ظهور تکنولوژی اطلاعات تأثیرات عمیقی بر زندگی انسان داشته است. شاید مهم‌ترین و عمیق‌ترین این تأثیرات در زمینه‌ی آموزش و یادگیری است. به نحوی که همه افراد قادرند در هر جا و هر زمان به اطلاعات مورد نیاز خود دست یابند. توسعه‌ی این فناوری به حلی است که نمی‌توان از تأثیرات آن در زمینه‌ی آموزش بهداشت چشم پوشی کرد. به همین دلیل بسیاری از کشورها به اجرای برنامه‌های بنیادی در زمینه‌ی ایجاد وبسایت‌هایی به منظور اطلاع‌رسانی بهداشتی پرداختند. این مطالعه به منظور طراحی و ایجاد یک مدل مناسب اطلاع‌رسانی الکترونیک برای جامعه‌ی مورد نظر و تعیین اثربخشی راهکارهای مؤثر در خصوص ارتقای دانش بهداشتی و افزایش توانمندی دانش‌آموزان دوره‌ی دبیرستان در استفاده از شبکه‌ی رایانه اجرا شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر بر اساس اطلاعات به دست آمده از ده پرسشنامه در زمینه اطلاعات شخصی و مهارت‌های کامپیوتری، بهداشت فردی، بهداشت روان، بهداشت تغذیه، بهداشت بلوغ (پسران، دختران)، بهداشت ازدواج، بهداشت محیط، بیماری‌های شایع، بیماری‌های عفونی، ایدز از ۶۴۹ دانش‌آموز در سه دبیرستان انجام شد. این اطلاعات در دو مرحله (قبل و بعد از مداخله) جمع‌آوری گردید. در تجزیه و تحلیل آماری از آزمون‌های *t* زوج و *Leven's test* استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج آزمون *t* زوج نشان داد که آموزش دانش‌آموزان از طریق وبسایت اطلاع‌رسانی بهداشتی جوان باعث افزایش دانش آنان در زمینه‌های فوق، حداقل ۱۴/۵ درصد (بهداشت محیط) و حداکثر ۴۸/۹ درصد (بهداشت تغذیه) و در تمامی زمینه‌ها از نظر آماری معنی‌دار بوده است ($P=0/000$).
نتیجه‌گیری: میزان اثربخشی الگوی مورد نظر در تمام شاخه‌های بهداشتی به استثنای شاخه‌ی بهداشت روان از نظر آماری معنی‌دار مشخص گردید. در واقع به‌کارگیری فناوری اطلاعات، شیوه‌ای انعطاف‌پذیر و قابل پیش‌بینی است. همچنین امکان دسترسی و توانایی بهتر انجام روش‌های پرسش و پاسخ به صورت فعال را به‌طور فزاینده‌ای افزایش داده است.

واژگان کلیدی: اطلاع‌رسانی الکترونیک، جوانان، دانش‌آموزان دبیرستان، دانش بهداشتی

* دکترای دندان‌پزشکی، عضو هیأت علمی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

** کارشناس ارشد آموزش مدارک پزشکی، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی